

Titel: BREV TIL: Anne Marie Eliasson FRA: Eli Fischer-Jørgensen (1960-12-22)

Citation: "BREV TIL: Anne Marie Eliasson FRA: Eli Fischer-Jørgensen (1960-12-22)", i *Louis Hjelmslev og hans kreds*, s. 1. Onlineudgave fra Louis Hjelmslev og hans kreds: https://tekster.kb.dk/text/lh-texts-kapsel_022-shoot-workidacc-1992_0005_022_Eliasson_0050.pdf (tilgået 04. maj 2024)

Anvendt udgave: Louis Hjelmslev og hans kreds

Ophavsret: Materialet kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge det til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

. y.

h*. li %

irå grund af sygdom i familien har jeg først i går fået tid til at lise Jeres opgavej men da professor Hjelmslev stadig er sløj har Jette ikke sinket hans Låsning af den. Jeg sender den nu videre til ham . a jeg ikke kan sanskrit ,kan jeg ikke give nogen virkelig sagkyndig kritik, men mine bemærkninger kan måske tages som udtryk for hvordan den virker og i hvor høj grad den er umiddelbart forståelig for en lingvist der ikke kender det sprog der behandles, og man må jo regne med at sådanne fremstillinger når de orientliggøres bør kunne lyses med udbytte af dem der ikke kan sproget. Jeg synes at selve anlægget af beskrivelsen er klart og over- skueligt. - Opstillingen af inventaret rejser jo kun et begæret antal problemer, fordi sproget er så vel beskrevet fra gammel tid, og fordi denne beskrivelse i store træk allerede var foxtemisk, det er derfor rimeligt at i)3 bruger den meste plads til at gøre rede for de talrige sammenfald i sammenhængende tale. Om Hjelmslevs nære beskrivelse af disse fænomener er rigtig og udtømmende kan jeg ikke tage stilling til. ' er imidlertid et par principielle ting i selve grundlaget jeg vil spørge om. Jeg skriver at Le ikke tager hensyn til iexikai- sk e rødder en r isolerede former. — Jeg er ikke helt klar over hvad iet:ie indebærer, je reener vel sned leksikalske r.-deler forårer der er uoverskueligt ud fra forskellige ord og i ke forekommer i aim,, tekst uden for skellige endelser etc.? Jet er klart at sammenhængende tale s til de særlige problemer, men vil analysen af r.'ier stille problemer - mer eller mindre til fonetopstillinger som ikke er givet med en tekst- analyse? Og hvad betyder "isolerede former"? betyder det sjældent forekommende ord?(i så fald burde der nok siges lidt mere om det), xkierfcxfeatjcdsxxiisi. ae opererer i det følgende med to. an; ax transkriptioner, hvora aen ene er understreget og står til fcggå Og den anden er ikke understreget og står til h jre, og begge forenes med ot lighedstegn. Le siger intet sted hvad disse transkriptioner egentlig dækker over. Je fleste steder ser det ud til at det^, understregede skal være en fonemisk transkription med opløste spalffilsåfe'E.,fx. s impliceres af s ex ter u... ex. Kari agn i- s u = agnisu . mens man til sørsirøk nøjre uden understregning har en fonetisk tro., akription som dog allerede er ret stærkt tilnærmet til en fonemisk transkription uden opløsning af samfund . åen samtidig har Le i de understregede former ofte ordadskillelser, mens a oxe mangler i de ikke understregede, ft*4# ©de, si man får en mistanke om at det er(xiMXatHixgxBxæagxa* fixåfxialerede ord contra sammenhængende tekst. åndelig er der steder hvor jeg slet ikke forstår hvad der er hvad, x specielt p. 4 ved o:in; c len af e og o og diftonger. Ja s fortolkes som ay, kan det understregede te iha altså ikke være Leres fonemiske skrift, og tilsv. i det følgende, her står e op; o skift.-vis på hver sin .ide af lighedstegnet, kuske er dette klart for den der kender aim. sanskrit, ortografi, ..en den udenforstående forstår ikke hvor jS vii r.en. Jet burde have været sagt klart hvad meningen var.

2

ja vxi ariske svare at opgaven er skrevet til^ . pr uessor Hjelmslev, som kender sproget. 5å må man jo håbe at han kan urus ud af dem. "ogle enkeltner : begreberne Ionande og Soul o 8 kupl* "uppiattas uteslatenae funktionelt" hva i v il det sige? et kun de d«, kun gjre hvis i)e har givet en iuaktion el defxxiition af Konsonantkategori r som lader sammen med stemt og ustemt, .en det har de i..ke, p. ih -2a. Jeg forstår ikke argumentet for at den variant af h som linderes af aspirerede konsonanter skal være den stemte, de Kan naturligvis godt kalde varianten foran vokal for h og den efter vokal for h, men det har ikke rigtig mening at sætte dem i firkantet parantpLog kalde dem tonlos o tonande, når h dog efter pikocix pttc# Sikkert har vjr et ust emt. Sammenfaldet etat hi /etad hi = etadahi, viser jo egentlig netop at etat hi ikke er det samme som etathi, enten må man her operere med siemt og ustemt h som to fonemer eller man må operere med et grensesignal som de angiver ved spatium mellem ord-.ne, men intet steds explicit omtaler. P - P' anusvjjra opia.tes som variant af m (aj ©ile., som mani— festerende et sammenfald mellem n og m (b). det er muligt det er rigtigt »roen jeg vil gerne viue hvordan de fortolker de eksempler p . contrast som opstilles af ame nuu i hans artxxel xhe xicsai pho neue o i Sanscrit an gu age 22 » xxx har* siger at dt.r ixlg. iigftini ex forskel på till" :Ide' med"nomorganisk nasal og timfsjlae * iakultativitet mellem homor »anisk nasal og anusvara . - Kontrast exe -pier: 2Sxxxxsrø iibixsiraxxxXHaxs@Kxxx»tfrBx.i any ah: ea.myah ; eller tanvop : camvoh samvodhuau . - hlaxe kan man her aed en grænse, men der; må så høre med i inventaret. h— er en trykfejl, de skriver at n er variant af n exter r eller s. .dot skal være s. JSr i■;vrig^- formuleringen helt korrekt her? Allen siger i sine artikler om ret.-ofiyxiou ± a^aakrIM ; 1 "aiL* 15 og 16, se deri bibliografi d« når net om i onem teori) at det kun gnid c r foran »uår. vokal eller nmyv. og hvorfor siger de her at n er variant af n, og ikke, som eners at n impli- cerei" » • s Jeg tvivler også om om det er korrekt at sige et "s/n- . c ret ismen oplases " når der kommer o etc. imellem, nære eksempler f 1 nverlull -ode, ur i aarcana er dot en a.je... endelse der * — ■

s am y at ah klare sig P-3

i*ke kan laentificeres raeci -ena og-anit ujo opfører i dot trad i ti-. > lle inventar 1 o derikke til allersidst , hvor Je siger rå Saira

men de., txw— n

i 5 '! n

i det

er

^ ^ w _ M ^ s a t*t etc. det e,. en mæge implicit måde at sige det på. - ^is,J rigtigt at langt 1 kun findes kos groHU-ati x erne. del te er hvad jeg kan finde at bemærke. lavrigt synes jeg enre,' fortolkninger virker overbevisende, men professor hjelmslev Kan jo sikkert s'ige mere om emnet.

v

A

kje, J / (j

n

J uA.C /

/

■'/

ri A

i(< 'Yo/?i/i^'

u

<y

++.. °T'i!aål el Je pb 2 D. at ® impliceres af n, her skulde vel n* implikation finder sied mellem fonemer,

et-fr " men ui

er variant af er irtKe fonem.